

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Dolní Dubňany, okres Znojmo

Dolní Dubňany 74, 671 73 Tulešice

Identifikátor školy: 600 127 214

Termín konání orientační inspekce: 4. a 5. říjen 2001

Čj.	125 191/2001-11024
Signatura	ol6bv104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Dolní Dubňany je neúplná venkovská škola. Je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je obec Dolní Dubňany. Školu navštěvují děti ze dvou spádových obcí - Dolních a Horních Dubňan. Zapsáno je v ní i několik žáků z Rešic. Vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Výuka probíhá ve třech třídách, z nichž dvě jsou se smíšenými ročníky. Základní vzdělání v ní v rozsahu prvního až pátého ročníku ZŠ získává celkem 67 dětí. I. třídu (3. a 5. ročník) navštěvuje 26 dětí, II. třídu (2. a 4. ročník) 21 dětí, III. třídu (samostatný 1. ročník) 20 dětí. Součástí školy je školní družina s dvěma odděleními.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání vychází z hospitační činnosti, z vyhodnocení podkladových materiálů k realizovanému vzdělávacímu programu, z rozhovorů s pedagogickými pracovníky, ze studia povinné a vnitřní dokumentace školy. Kvalita vzdělávání v oblastech plánování, přípravy a podmínek výuky, organizace, používaných metod a forem práce, způsobu motivace a hodnocení žáků, vzájemné interakce a komunikace byla sledována v předmětech **český jazyk a matematika**. Hospitace byly realizovány ve všech třídách a u všech vyučujících těchto předmětů.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Při **přípravě a plánování** učiva vycházejí vyučující z požadavků závazných učebních dokumentů i dobré znalosti složení tříd a individuálních studijních předpokladů dětí. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, na který škola přešla z původně realizovaného vzdělávacího programu Obecná škola. Obsah učiva, který mají vyučující rozpracován v časově tematických plánech, odpovídá požadavkům učebních osnov. Časová dotace výuky je v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Výuka ve všech hospitovaných hodinách byla po metodické stránce velmi dobře připravena a materiálně zabezpečena. Při přípravě na výuku učitelky vhodně využívají pozitivních zkušeností získaných při práci podle předchozího vzdělávacího programu Obecná škola.

Personální zabezpečení výuky je velmi dobré. Ředitelka školy je zkušená učitelka s příslušnou kvalifikací pro výuku na I. stupni ZŠ. Rovněž druhá učitelka je pro výchovně vzdělávací práci odborně a pedagogicky způsobilá. Třetí vyučující absoluuje při zaměstnání poslední ročník vysokoškolského studia učitelství pro I. stupeň ZŠ, takže v příštím školním roce již bude rovněž plně kvalifikovaná. Zájem o pedagogickou práci, tvůrčí přístup k výuce a metodická invence vyučujících pozitivně ovlivňovaly kvalitu vzdělávání.

Prostorné a účelně vybavené třídy poskytují velmi dobré **materiální zázemí**. Škola je vybavena dostatečným množstvím vhodných učebnic, pracovních sešitů, učebních pomůcek a standardní didaktické a audiovizuální techniky. Kromě učebnic využívaly často učitelky v hodinách další pomůcky, které si z větší části připravují samy. Efektivitu výuky zvyšovaly také pečlivě připravené tabule a účelně využívaný koberec pro relaxační a skupinové činnosti.

Celková kulturnost prostředí je podtržena funkční, vkusnou a motivující výzdobou všech prostor školní budovy, což pozitivně ovlivňuje **psychohygienu** pobytu dětí ve škole a rozvoj jejich estetického citění. Rozvrh vyučovacích hodin respektuje ustanovení vyhlášky o ZŠ a didaktické zásady. Pitný režim je zajištěn, pro relaxaci dětí během přestávek jsou vytvořeny potřebné podmínky. Psychohygieně vzdělávání věnovaly učitelky v průběhu výuky příkladnou pozornost.

Všechny sledované vyučovací jednotky se vyznačovaly promyšlenou **organizací vzdělávání** vzhledem k specifickým podmínkám jednotlivých tříd, pestrostí a efektivitou použitých **metod a forem výuky**. Struktura vzdělávacích činností odpovídala věku a možnostem žáků. Vyučovací hodiny byly rozčleněny na kratší pracovní jednotky, které na sebe logicky navazovaly. Střídala se v nich práce pod přímým vedením učitelky a samostatná činnost. Stanovené úkoly navazovaly na předchozí znalosti žáků, vedly k procvičení a aplikaci učiva, k jeho utřídění a upevnění. Používané vyučovací metody byly pro děti velmi přitažlivé. Žáci byli vhodně aktivizováni, což se pozitivně projevovalo v jejich výrazném zapojení do vzdělávacích činností. Pracovali s velkou chutí, a to samostatně i společně, v přiměřeném tempu. V hodinách nebyl opomenut individuální, diferencovaný přístup k dětem. Všichni měli vytvořen prostor pro úspěšné uplatnění, čehož s nebývalým zájmem využívali. Již od nejmladších prokazovali, že mají velmi dobře upevněné pracovní návyky a schopnost soustředit se na samostatnou i skupinovou práci. Zvláště příkladné byly z tohoto pohledu hodiny s využitím prvků Daltonského plánu a projektové vyučování v rámci realizovaného celoročního projektu „Žijeme v Evropě“. Vhodné využití učebních pomůcek a didaktických her zvyšovalo celkovou efektivitu vzdělávání. Velká pozornost byla věnována psychohygieně vzdělávání účelným zařazením relaxačních chvil, střídáním vzdělávacích činností a pracovního místa. Vyučovací čas byl optimálně využíván.

Na celkovou efektivitu vzdělávání a její výsledky měla příznivý vliv účinná motivace, pozitivní hodnocení žáků a příkladná úroveň interakce mezi vyučující a dětmi. Vedle vstupních motivačních metod byla vhodně využívána průběžná motivace, motivující hodnocení práce dětí, které jsou vedeny i k sebehodnocení. Byly respektovány individuální dispozice žáků, oceňována jejich snaha a pokrok. Žáci se učili přiměřeným způsobem zdůvodňovat svoje řešení úkolu a argumentovat. Učitelky svým citlivým a laskavým přístupem k dětem dokázaly vytvořit pracovní atmosféru založenou na důvěře a vzájemném respektování dohodnutých pravidel. Způsob jejich verbální i neverbální komunikace s žáky byl velmi dobrý. Cílevědomě rozvíjely komunikativní schopnosti dětí. Věkově smíšené třídy vytvářely přirozené prostředí pro rozvíjení sociálních vztahů a vzájemné spolupráce.

Úroveň čtení, vyjadřování, písemného projevu a zvládnutí mluvnické složky výuky v českém jazyku, stejně jako osvojení základních početních úkonů v matematice, se na základě pozorování v hospitovaných hodinách jevila dobrá, odpovídající požadavkům platných učebních dokumentů a reálným možnostem dětí.

Výuka probíhala v souladu s platnými učebními dokumenty realizovaného vzdělávacího programu. Vyznačovala se vynikající úrovní jejího plánování a přípravy.

Pro výchovně vzdělávací práci má škola vytvořeny celkově velmi dobré podmínky, které pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávání.

Promyšlená organizace výuky, pestré metody a formy práce, účinná motivace a hodnocení žáků zvyšovaly efektivitu výchovně vzdělávací práce. Měly celkově vynikající úroveň. Interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky v průběhu výchovně vzdělávací práce se jevila příkladná.

Kvalita vzdělávání ve sledované výuce českého jazyka a matematiky byla vynikající.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Činnost školy je promyšleně plánovaná. Její prioritní cíle, obsažené v materiálu Koncepce rozvoje ZŠ Dolní Dubňany, vychází z požadavků kladených na současnou školu, vzdělávání a výchovu v ní. Inspekční zjištění svědčí o tom, že koncepční záměry nejsou pouze deklarovány, ale i systematicky naplňovány. Plán práce na školní rok 2001-2002 úzce navazuje na koncepci školy. V jednotlivých kapitolách jsou přehledně rozpracovány hlavní úkoly v oblasti organizační, materiální, výchovně vzdělávací, zkvalitňování práce pedagogických pracovníků. Dále obsahuje problematiku kulturní a veřejno prospěšné práce, zájmové činnosti a spolupráce s mateřskou školou, spádovou ZŠ a rodinou. Přílohou ročního plánu je plán pedagogických rad a kontrolní a řídicí činnosti. Plán práce byl projednán a přijat na úvodní pedagogické radě. Úkoly operativního charakteru jsou obsaženy v měsíčních plánech práce. Plnění plánovaných úkolů je sledováno a vyhodnocováno.

Výuka je plánována v souladu s učebními dokumenty realizovaného vzdělávacího programu. Promyšlené plánování výchovně vzdělávacího procesu umožňuje jedenkrát týdně zařadit blok vyučovacích hodin věnovaný projektovému vyučování. Oblibu si také získala tzv. Barevná středa, což jsou prvky Daltonského plánu uspořádaného do 2 vyučovacích hodin. Nad rámec povinné výuky škola umožňuje dětem rozvíjet jejich schopnosti v nepovinných předmětech a zájmových útvarech. Jejich pestrá nabídka vychází ze zájmu dětí, podmínek a možností školy.

Činnost školy je promyšleně a cílevědomě plánovaná. Plánování je neformální, tvoří ucelený a vzájemně provázaný systém. Vzhledem k podmínkám a potřebám školy má vynikající úroveň.

Organizování

Pro realizaci vzdělávacího programu školy a jejího provozu jsou po stránce organizační vytvořeny optimální podmínky. Organizace výuky, provoz školy, povinnosti a kompetence pracovníků jsou jasně písemně vymezeny. Nejen povinnosti, ale i práva žáků, jsou vyváženě stanoveny ve školním řádu, který je sestaven v souladu s ustanoveními vyhlášky o ZŠ. Výuka probíhá podle stabilního rozvrhu hodin, který respektuje platné školské normy i psychohygienické a didaktické zásady. Povinná dokumentace školy je řádně vedena a přehledně uložena. Výchovně vzdělávací problematika a pedagogicko organizační záležitosti jsou projednávány v rámci pedagogické rady, z jejichž jednání jsou vedeny vypovídající záznamy. Včasné a dostatečné informování pracovníků školy je vzhledem k malému počtu pracovníků bezproblémově zabezpečeno obvyklým způsobem. Velký důraz přikládá škola neformální spolupráci s rodinou. Otevírá se veřejnosti. Rodiče jsou pestrými formami průběžně a dostatečně informováni o činnosti školy, jejich záměrech a o práci a vzdělávacích výsledcích svých dětí. Dostatek informací o činnosti školy rovněž podává kvalitně zpracovaná výroční zpráva, která má sebeevaluační charakter.

Výchovně vzdělávací práce školy a její celkový chod jsou po stránce organizační optimálně zajištěny. Celkově má organizování vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování pracovníků školy věnuje ředitelka potřebnou pozornost. Podařilo se jí vybudovat tým mladých pedagogických pracovníků, schopných tvořivé práce a ochotných se dále vzdělávat, čímž vytvořila základní předpoklady pro úspěšnou realizaci koncepčních

záměrů školy. Ve své řídicí práci využívá demokratický, participační styl řízení, který je založen na dobré znalosti všech zaměstnanců a velmi dobrých mezilidských vztazích. Optimálně využívá lidský potenciál, schopnosti a iniciativu členů pedagogického sboru a úzce s nimi spolupracuje. Podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a sama jim jde příkladem. Pro zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu a jeho modernizaci se všechny pedagogické pracovnice účastní seminářů věnovaných dalšímu vzdělávání, navštěvují víkendová setkání přátel angažovaného učení, studují odbornou literaturu, což vše se pozitivně promítá do kvality výchovně vzdělávací práce. Škola navíc sama některé semináře pro kolegy z okresu organizuje a vede. Dobrá znalost úrovně práce zaměstnanců školy umožňuje ředitelce objektivní, motivující hodnocení jejich výkonu a na základě stanovených kritérií i finanční ocenění kvalitní práce.

Vedení a motivování pracovníků je efektivní, má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy se řídí plánem kontrolní činnosti. Pokrývá všechny oblasti práce školy. Zaměřuje se na průběžnou kontrolu plnění pracovních povinností a úkolů stanovených plánem práce. Kvalita výuky a její výsledky jsou zjišťovány hospitacemi, ze kterých jsou pořizovány zápisy. Zjištění jsou bezprostředně s pedagogickými pracovníky projednávána. Hospitace plní nejen kontrolní, ale i metodickou funkci. K ověření výsledků vzdělávání slouží analýzy kontrolních písemných prací. Úroveň vědomostí žáků je rovněž sledována při zastupování nepřítomných vyučujících ředitelkou školy. V závěru školního roku organizuje škola ve slavnostní atmosféře tzv. Slavnost zkoušek, což jsou vhodně motivované písemné práce z českého jazyka a matematiky. Tato netradiční aktivita slouží nejen k ověření vzdělávacích výsledků, ale současně i k tomu, aby si děti zvykaly na zvýšenou zátěž a zbavovaly se stresu z přijímacích zkoušek a důležitých písemných prací. Zjištění ČŠI v průběhu inspekce svědčí o efektivitě kontrolní činnosti.

Kontrolní činnost zabezpečuje všem zúčastněným potřebnou zpětnou vazbu. Je účinná a neformální. Má vynikající úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční, cílevědomá a systematická řídicí práce ředitelky školy vytváří vynikající podmínky pro plnění výchovně vzdělávacích cílů školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy
- školní řád, rozvrh hodin
- záznamy z pedagogických rad
- kniha úrazů
- personální dokumentace učitelů vyučujících český jazyk a matematiku
- výroční zpráva o činnosti školy

- tématické plány učiva českého jazyka a matematiky
- koncepce rozvoje školy
- plán práce na škol. rok 2000/2001
- měsíční plány
- plán pedagogických rad
- plán řídicí a kontrolní činnosti
- pracovní povinnosti zaměstnanců školy
- kritéria hodnocení
- hospitační záznamy
- vybraný vzorek žákovských písemností
- další písemné materiály o realizované výchovně vzdělávací činnosti a výsledcích práce

ZÁVĚR

Výuka probíhala v souladu s platnými učebními dokumenty realizovaného vzdělávacího programu. Vyznačovala se vynikající úrovní jejího plánování a přípravy vyučujících na vedení vzdělávacího procesu.

Pro výchovně vzdělávací práci má škola vytvořeny velmi dobré materiální, personální a psychohygienické podmínky, které pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávání.

Promyšlená organizace výuky, pestré metody a formy práce, účinná motivace a hodnocení žáků byly ve sledovaných hodinách výrazně efektivní. Měly celkově vynikající úroveň. Interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky v průběhu výchovně vzdělávací práce byla rovněž příkladná.

Na základě inspekčních zjištění je kvalita vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika hodnocena celkově jako vynikající.

Příkladně úrovně výchovně vzdělávací práce je dosahováno svědomitou a tvůrčí prací všech vyučujících a angažovaným vedením školy. Její ředitelka cílevědomou a systematickou prací v oblastech plánování, organizování, kontrolních mechanismů a vedení a motivování pracovníků (v neposlední řadě svým vlastním příkladem) vytváří vynikající podmínky pro úspěšnou realizaci výchovně vzdělávací práce v duchu moderní školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Jiří Kachlík

J. Kachlík, v.r.

Ve Vyškově dne 29. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2.11. 2001.

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Zdeňka Procházková

Procházková, v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	27.11. 2001	217/201
Zřizovatel	27.11. 2001	218/201

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	nebyly vzneseny